

CENA DZIENNIKA:

w Łodzi:

Rocznie rs. 9 k. —
Półrocznie „ 4 k. 50
Kwartalnie „ 2 k. 50

w Królestwie i Cesarstwie:

Rocznie rs. 12 k. —
Półrocznie „ 6 k. 50

DZIENNIK ŁÓDZKI

pismo przemysłowe, handlowe i literackie.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za jeden wiersz petitem lub za jego miejsce:
Zwykłe ogłoszenia: za 1 raz 7 kop., za 2 razy 13 k., za 3 razy 18 k., za 4 razy 22 k., za 5 razy 25 k., za 6 razy 28 kop.
Nekrologi: za każdy wiersz 12 kop.
Reklamy: za każdy wiersz 15 kop.
Stałe 3 wierszowe ogłoszenia adreso we rs. 2 miesięcznie.

Kalendarzyk.

Dzisiaj: ŚŚ. Ignacego B. M. i Brygidy Panny.
Jutro: Oczyszczenie N. M. P. (Matki Boskiej Gromnicznej)
Wschód słońca o godz. 7 m. 44. Zachód o godz. 4 m. 45
Długość dnia godz. 9 m. 1. Przybyło dnia godz. 1 m. 23.

Biuro Redakcyi i Administracyi

ULICA CEGIELNIANA Nr. 271/b.

Adres telegraficzny: **Kulakowski, Łódź.**

Ogłoszenia przyjmowane są: w Administracyi Dziennika oraz w Biurach Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera w Warszawie i w Łodzi.

Rękopisy nadesłane bez zastrzeżenia — nie będą zwracane.

Manchester, d. 27 Stycznia.

W przekonaniu, że Manchester, będący poniekąd pierwowzorem Łodzi, przedstawia niemało interesu dla wielu czytelników Dziennika, a nawet i dla ogółu społeczeństwa naszego, postanowiłem podzielić się z wami zbraniami tu wrażeniami, jakkolwiek z powodu niedawnego mego w Manchesterze pobytu, sprawozdanie niniejsze nie może być tak dokładnym i wyczerpującym, jakby mi się tego życzyło.

Zastój w całej Europie, a nawet za oceanem, niepokojące przyjmuje wymiary, co odbija się wyraźnie na tutejszym przemyśle. Już przy końcu zeszłego roku głośno tu rozprawiano nad zmniejszeniem godzin roboczych w fabrykach i plac. Dziś zamiar ten doprowadzono do skutku i choć postęp ten wywołał bezrobocie, w skutek czego dużo przędzalni, tkalni, odlewni i innych fabryk żelaznych stoi bezczynnie, wytwórcy nietylko nie starają się złemu zaradzić, lecz owszem starają się stan ten jak najdłużej utrzymać, gdyż nie spodziewają się wcale polepszenia obrotu. Zmniejszenie wytwórczości tkackiej i przedziałniczej spowodowało ograniczenie działalności innych wspierających ją przemysłów, i tak np. fabryki chemiczne, cieszące się dotychczas niezaprzeczeniem świetnym powodzeniem, dziś pracują zupełnie bez zarobku, a nawet w przewidywaniu gorszych czasów, przy ciągłej dążności zniżkowej tak materiałów surowych jak i przetworów, zmniejszają już wytwarzanie do połowy.

Nic na świecie nie dzieje się bez przyczyny; więc i obecna stagnacja musi mieć przyczynę i ma w nadrobku (nadprodukcji), jaka nastąpiła w każdym kierunku na całym świecie, co wreszcie w obec produkcyj rozwijanej w stosunku znacznie szybszym, niż się rozwijać może spożycie, jest rzeczą łatwą do wytłómaczenia.

Bez względu na ten stan rzeczy, który w stolicy przemysłu bawełnianego najdotkliwiej uczuwać się daje i jest dowodem, że i wypróbowani w zawodzie przemysłowym i doskonale umiejący się obliczać Anglicy, także czasami przerachować się mogą, zdarzyło mi się niejednokrotnie spotykać tu ludzi odzywających się z wielkim przekąsem o przemysle łódzkim. Miasto rozwijające się pod wpływem całkiem in-

nych warunków, niż te przyczyny, które wywołały świetny rozwój przemysłu angielskiego, nie cieszy się sympatją przemysłowców angielskich, zwolenników wolnego handlu z zasady, przez którą zbyt wyraźnie prześlada interes. Uważają też oni Łódź za obozowisko fabryczne, które każdej chwili zwinieniem być może. Ostatnie zwłaszcza niewypłacalności w Cesarstwie i Królestwie komentowano tu nielitościwie i zawnioskowano, że w Rosyi i Polsce interesy oparte są na bardzo wątpliwych podstawach, skutkiem czego w stosunkach z tamecznymi wytwórcami zachować należy największą ostrożność.

A jednak według tego co przytoczyłem poprzednio, przemysł tutejszy nie ma właściwie prawa tak surowego krytykowania przemysłu łódzkiego. Jeżeli w Łodzi jest pewien zastój, to daje on się czuć i w Anglii, jeżeli w Łodzi przyczyną jego był nadrobek, to ta sama przyczyna działała i w Anglii, jeżeli w Łodzi zdarzyły się niewypłacalności to zdarzają się one i w Anglii, tylko w wyższym stopniu, bo do bankructw na taką skalę jak np. upadłość znanego spekulanta bawełnianego w Liverpoolu Rangera, albo świeża upadłość starego, wydajnego w handlu przedzą bawełnianą zajmującego stanowisko, domu handlowego Roberta Kette i sp. w Glasgowie z pasywanami dochodzącymi do 300,000 funtów szterl., Łódź nie przedstawia pola.

Niezależnie od tego zarzuty stawiane Łodzi, zasługują na rozagę ze strony przemysłowców łódzkich. Jakkolwiek bowiem Anglik przyzwyczajony jest patrzeć na przemysł innych krajów z wysokości swoich 30 milionów wrzecion bawełnianych, a Manchester nie może być przyjaznym Łodzi, która skorzystała z zamknięcia granicy rosyjskiej dla wyrobów manchesterkich, to jednak w każdym zarzucie kryje się część prawdy. Gdzie kredyt na wyroby przemysłu udzielany bywa zbyt nieogólnie, przystępujący do przedsiębiorstwa przemysłowego nie oblicza dokładnie sił swoich, a przemysłowcy nie są należycie wspierani przez banki i bankierów, — tam przemysł nie jest oparty na podstawach dostatecznie trwałych. Wprawdzie nasz przemysł krajowy, mając łatwy zbyt do cesarstwa, znajduje się w ogóle w pomyślnych warunkach, jednakże powszechny prawie zastój obecny powinien w każdym razie dać wiele do myślenia i naszym prze-

mysłowcom. I u nas bowiem dojść może do przesilenia nietylko pieniężnego, ale i przemysłowego. Wszakże i Ameryka, która pod opieką wysokich ceł imponowała szybkim swym rozwojem starej Europie i cieszyła się przez długie lata wszechstronnem powodzeniem, przeżywa dziś nienajlepsze czasy, bo i tam watek zaczyna rwać się na dobre. Według sprawozdania jednej z tutejszych gazet, zameldowano w ubiegłym roku sądom handlowym w Stanach Zjednoczonych 10,187 upadłości i likwidacyj na 7574 w roku poprzednim, a w Kanadzie 1460 na 642 w roku poprzednim. Pokazuje się ztąd, że polepszenie spodziewane w ciągu ubiegłego roku, bynajmniej nie nastąpiło i owszem zanosi się na gorsze. Należy więc wszędzie brać się do rzeczy z wielką ostrożnością.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

Sprawozdania targowe.

Spirytus. Sprawozdanie tygodniowe z targu poznańskiego (do dnia 26 b. m.).
Przy spokojnych obrotach, ceny na przemian podnosiły się i spadały. Interes terminowy w zupełnym zaniedbaniu, ponieważ zamiejscowi nie biorą wcale udziału w targach. Wszystkie większe przesyłki zamiast tu, odstawiono do Wrocławia. Wskutek szczupłych dowozów, miejscowi dostawcy nie uważają za rzecz właściwą zaopatrywać teraz swych składów. W Lutym spodziewają się większej ilości towaru i wtedy niezawodnie na seryo pomyślą o zapasach. Z końcem tygodnia płacono: na st. lt. 48 m., na mr. 48,30, na kw. mj. 48,70, na mj. 49, na cz. 49,70, na lp. 50,40, na srp. 50,80 za 10,000 litr.

Stan interesu zbożowego w Odessie. Donoszą z Odessy, że stan tamtejszego rynku zbożowego jest bardzo opłakany. Brak zainteresowania jest o wiele większy aniżeli podczas blokady w czasie ostatniej wojny, a widoki na przyszłość są również mniej korzystne jak wtedy. Zniechęcenie właścicieli składów zbożowych, wzrasta z dniem każdym. Smutne tego następstwa tj. przewidywane ogromne straty, dadzą się dopiero wtedy należycie ocenić, gdy z ustąpieniem lodów, żegluga napowrót zostanie

otwartą i gdy przybliżą się nowe zbiory. Gdy obecne zapasy zboża są tak ogromne że doprowadzają właścicieli składów do zniechęcenia, Odessa spodziewa się jeszcze znacznych dowozów z Rosyi. Niewątpliwie zatem handel rosyjski poniesie z tego powodu znaczne straty.

Stan interesu zbożowego w Anglii. „Standard” donosi, że w City oczekują od pewnego czasu dalszych, wielkich zawieszonych wypłaty. Obiegające pogłoski przyjęły w końcu postać niewątpliwego przekonania, że w kołach spekulantów zbożowych w Anglii i Liverpoolu daje się czuć dotkliwy brak pieniędzy. Jest to rzecz możliwa, lecz przypuszczać należy, że tyle pierwszorzędnych firm i instytucyj, które są w tej sprawie zainteresowane, niedopuszczą krachu i że czynione będą wszelkie możliwe usiłowania dla polepszenia interesu.

Wydóz towarów z Niemiec do Tyflisu.

Miejsce towarów angielskich i francuzkich zajmują coraz więcej towary niemieckie. Ogólna wartość towarów wysłanych w przeszłym roku z Niemiec na Kaukaz wynosi 450,000 rubli. Wysłano głównie berlińskie maszyny, ramy złożone, rury wodociągowe, lampy, materiały piśmienne, narzędzia fizyczne, optyczne i chirurgiczne, farby olejne i olejodruki, artykuły mody, kosmetyki i t. p. drobiazgi. Z towarów norwimbergskich: zabawki dziecinne, nici złote i hafty złożone; z Nenden wyroby drucziane, z Altony drut żelazny; z Chemnitz wyroby bawełniane i pończosznice; z Darmstadt, Frankfurtu n. M. i Stutgardu przetwory chemiczne, szczególnie przetwory chiny. Frócz tego ze Stutgardu fortepiany. Z Lipska i Berlina idą wyroby farmaceutyczne, lekarstwa gotowe, eter, chloroform, olejki wonne, z Hamburga konserwy żywności, pszysmaki i cygara. Barmen, Elberfeld dostarczają wstążek, a Kolonia obió papierowych i niektórych machin; Altenberg, Bielefeld i Durlach wysyłają machiny do szycia, szczególnie singerowskie.

Niemieckie stowarzyszenie fabrykantów wyrobów stalowych i żelaznych obliczyło, że ogólna produkcja żelaza w Niemczech ciągle się podnosi. Tak np. w miesiącu grudniu 1883 r. wynosiła ona 292,129 tonn., podczas gdy w tym samym miesiącu 1882 r. ogólna liczba produkcji była 283,758 tonn. W roku 1883 zwię-

MÓJ GRÓB W TEBACH.

przez

Jerzego Ebersa.

— 0 —
(Dokończenie).

Dopomogła mi bardzo do wyrobienia sobie korzystnej reputacyi lekarza szczęśliwa kuracya jednego z majtków, jakiej dokonałem jeszcze na okręcie przy pomocy bardzo niewinnych środków leczniczych. Był to ten sam majtek, który później stróżował przed naszym mieszkaniem. Przepętniony wdzięcznością dla mnie, rozgłaszał on z dumą wszem wobec i każdemu z osobna, że wielkiemu służy lekarzowi, a rozgłosem tym sprawił, że zbiegali się do mnie po poradę, której też nie skąpiłem bynajmniej pacjentom, darząc ich po większej części środkami przeczyszczającymi, a skutek był zawsze pomyslny. O ile arabowie umieją ocenić życiowość i dobre chęci w niesieniu im pomocy, dowodzi tego uszanowanie, z jakim się odzywają o angielskiej lady Duff Gordon, która podczas bytności swojej w Tebach stała się prawdziwym opiekuńczym aniołem tutejszej ludności.

Zwiedzając mieszkania arabskie, przekonałem się, że choć są one zapyłone, nieporządkiem jednakże nie grzeszą; przeciwnie, znalazłem tam nawet nieraz wykwintny konfort, jakiego napróżno byś szukał w chatach

wieśniaków europejskich; niejedną też z mieszkańców rozporządza wcale okazałym majątkiem, choć dzieci swoje wysyła półnagie do paszenia trzody.

Kobiety nie wnoszą mężowi żadnego więcej posagu nad złotą spinkę i pierścione; natomiast obdarzane bywają podarkami ze strony narzeczonych. Patrzyliśmy na to, jak biedny chłopiec kupował swej wybranej za ciężko zapracowane pieniądze kosztowny prezent, na który sześć funtów szterlingów wyłożył. Objawy miłości są wcale niezadkie w pośród ludności arabskiej i ztąd pochodzi, że chyba tylko w większych miastach zdarzają się wypadki poligamii; wieśniak nie czyni zazwyczaj użytku z przysługującego mu prawa odrzucenia dotychczasowej towarzyski życia.

Nie mogę nie wspomnieć mile o sąsiadach, których rodzinne życie starałem się zgłębić, a pierwszym człowiekiem jakiego poznałem, był arab, który już Lepsiusowi ważne oddawał przysługi. Ali (gdyż takie miał imię) przybiegł razu pewnego do mojego grobowego mieszkania z prośbą, abym zechciał odwiedzić jego chorą żonę. Z opisu przebiegu choroby, jak mi go Ali przedstawił, wywnioskowałem, że chora cierpi na febrę; przywołałszy więc sobie na pomoc wszelkie wskazówki lekarzy i zabrawszy chininę, pośpieszyłem do Alego, który mieszkał w podobnym mojemu grobie. Chorą zastałem spoczywającą na ramieniu swej matki, a zakwieioną gęstą zasłoną;

zasłonę zdjęto dopiero po długim namyśle i wzajemnej naradzie.

Ali był tylko ubogim wyrobnikiem, lecz żona jego posiadała mimo to wiele wdzięku; najbardziej zaś uderzyła mnie w niej zgrabna i wykwintna ręka i takąż sama pięknie zbudowana noga. Chinina, jaką dałem spożyć biednej, sprawiła, że prędko wróciła do zdrowia i prawdziwą wdzięcznością odpłacała za starania moje. Wkrótce zachorowała i córka Aliego, ale tu już moja wiedza medyczna nie wystarczała; spieszenie przywołany lekarz angielski zastał wprawdzie dziewczynkę przy życiu, pomoc jego wszelako już była zbyt późną. Widziałem ją konającą i nigdy nie zapomnę tego smutnego widoku. Babka trzymała dziewczę za głowę, dziadusię tań jej kościelące stopy, a kobiety z całej prawie wsi zawodziły głośno i boleśnie. Oddaliłem się spieszenie od tego rozdzierającego serce obrazu, a kiedy w cztery godziny później powróciłem znowu, by się dowiedzieć o stanie chorej dziewczynki, zastałem drzwi grobu zatarasowane, a na moje pukanie nikt nie odpowiadał. Jeszcze tego samego dnia poniesiono zwłoki dzieciny na cmentarz.

Sądzę, że nie od rzeczy będzie napomknąć chociaż kilku słowy o fantazyi, w jaką lud tamtejszy ubiera stosunek ziemski do wieczności. Według wyobrażenia araba, dusza opuszczająca ciało uczciwego i pobożnego człowieka, rozplywa się w powie-

trzu, gdzie ją chwytają aniołowie i zamieniają w pszczołę; pod opieką tych stróżów przeżywa ona przestworza, napastowana przez szarańcze, dusze złych ludzi, a podwoje niebios otwiera jej nareszcie anioł Gabryel.

Majtkowie moi tak przejęci byli grozą widzanego pogrzebu, że ile razy zbliżał się Ali, oni milkli, okazując mu na każdym kroku wielkie współczucie; jakże też często slyszalem naiwne słowa pokiechy, któremi ci prości ludzie starali się pokrzepić zrozpaczonego, mówiąc: „Dziękuj Najwyższemu, że to nie ciebie spotkało.”

Mimo całej życzliwości, okazywanej nam przez Arabów, pomimo zbadania około dwudziestu grobów, nie zrobiliśmy żadnego ciekawszego odkrycia. Zagłębiałmy się na trzydzięci przeszło stóp w otchłanie grobowe, gdzie temperatura dochodziła dwudziestu stopni Réaumur. Ciała mumii służyły nam za siedzenia, a czaszki, rozrzucone tu i owdzie, za lichtarze. Nadmienić muszę, że prawie wszystkie grobowce, które się znajdowały po naszej stronie od Nekropolidy były wiecznymi schronieniami bogatych przeważnie Egipcyan, jak tego dowodzą zachowane dotąd napisy. Zmartwiony, że podczas tak długiej bytności, nie udało mi się odnaleźć jakiegokolwiek ważniejszego starożytnego zabytku, zamierzałem już opuścić Teby, gdy nagle dowiedziałem się o nowym i nieznanym dotąd sarkofagu.

kszyła się ogólna roczna cyfra o 209,831 ton.

Węgiel kamienny. Wiadomości jakie zeszła dochodzą o handlu węglem kamiennym, coraz mniej są optymistyczne. Anglia przysłała do Niemiec ogromne oferty, po cenach tak niskich, jak dawno już nie bywało. W przemyśle żelaznym daje się uczuć pewne ograniczenie produkcji, a ztąd mniejsze zapotrzebowanie węgla; również i kampanie cukrowe były w tym roku krótsze. Nakoniec nadzwyczajnie łagodna zima spowodowała do minimum zapotrzebowanie węgla, na użytek domowy. Wprawdzie szkodziły działanie tych warunków, nie uwiódłoby się jeszcze dotychczas zbyt mocno, ale niebawem wskazówek, że i przemysł węglowy ucierpi pod niekorzystnym wpływem ogólnego usposobienia.

Rosyjskie Towarzystwo zakładów mechanicznych i górniczych w Petersburgu znajduje się w nader smutnym położeniu z powodu nie otrzymywania zamówień, zarówno prywatnych, jak i rządowych. Szczególnie dotkliwym ciosem było dla zarządu towarzystwa oświadczenie p. ministra finansów, że towarzystwo na obstarunków rządowych lokomotyw bezwzględnie w ciągu bieżącego roku liczyć nie może. Z powyższej przyczyny towarzystwo uchwaliło czynności zakładów w ciągu 14 dni zawiesić, tudzież po wypłaceniu przynależnych sum rozpuścić robotników. Wszelako po porozumieniu się z prezydentem miasta, postanowiono przetrzymać obecne przesilenie, choć następująca się wątpliwość czy towarzystwo zwycięsko zeń wyjdzie.

Gorzelnictwo na Litwie. Według danych urzędowych, w czasie kampanii 1882/3 roku istniało w guberniach: grodzieńskiej, kowieńskiej, wileńskiej i mińskiej 491 gorzeln, które wyprodukowały 2,266,681 wiader spirytusu. Z liczby tej 1/4 pozostała za granicę. Do wyrobu wyżej wzmiankowanej ilości spirytusu zużyto: 2,001,225 pudów żyta, 8,691,033 pudów ziemiaków, 22,021 pudów melasy i 12,678 pudów kukurydzy.

Rewizja mięsa w Berlinie od 1 października do ostatniego grudnia 1883 r. na 25,222 sztukach była dorosłego; 17,065 cieląt; 32,663 owcach z 75,929 sztukach trzody, wykazała 5 na tysiąc niezdatnych na pożywienie. Na 100 świń było 8 węgrych i na 10,000 zabitych było 7 zarazy trichinami.

Handel mięsem zamrożonym z Rosji do Anglii i Niemiec.

Na wzór północno-amerykańskiego i australijskiego handlu mięsem zamrożonym pomysłał o takim handlu w Rosji. Parowiec Neptun, napełniony takim ładunkiem, odpląnął z portu Libawa do Londynu.

Wystawy europejskie projektowane w roku bieżącym. Wystawa wyrobów tkackich jest zamierzona w tym roku w Berlinie. W Monachium jest zamierzona wystawa nabiółu składająca się będzie z następujących oddziałów: 1) mleko i wyroby z niego; 2) przyrządy, używane w gospodarstwie nabiółowym; 3) naukowe części gospodarstwa nabiółowego. Przedmioty, mające na wystawie występować, muszą być przed 1 Lipca b. r. zameldowane Komitetowi wystawy Tuerkenstrasse N-ro 7. Wystawa rolnicza, projektowana w Hamburgu, potrwa od 26 Lipca do 6 Września. Międzynarodowa wystawa przemysłowa w Londynie obejmie wyroby przemysłowe wszystkich części świata. Termin jej otwarcia nie został jeszcze oznaczony. Międzynarodowa wystawa higieniczna w Sued Kensington składać się będzie z następujących oddziałów. 1) Żywność i najlepsze gospodarstwo u-

życie jej; 2) Odzienie, ze względu na zdrowie; 3) 4) i 5) Urządzenie mieszkań, szkół, na pracowni, domów przytułku i karnych; 6) Przedmioty, będące w związku z nauką elementarną, z nauką techniki i sztuki, tudzież ryciny i modele przedmiotów w szkołach używanych.

W r. 1869 w Maju zostanie w Peszcie otwarta powszechna wystawa wyrobów krajowych, z którą będzie połączona międzynarodowa wystawa motorów, poruszających maszyny i sprzętów rękoźmiennych, tudzież nowo ulepszonych wynalazków rolniczych i patentowanych.

Olej rycynowy prócz użycia w medycynie, znajduje ogromne zastosowanie w technice, szczególnie zaś przy drukowaniu perkali. Również szerokie użycie znajduje on w produkcji gliceryny. Ilość oleju rycynowego używanego w Cesarstwie i Królestwie dosięga 200,000 pudów reprezentujących wartość 2,000,000 rubli. Główne plantacje tej rośliny znajdują się w Indyach Wschodnich tudzież we Włoszech.

Wódka z drewna bukowego. Ernest Kronenfeld, właściciel folwarku w Ustrzykach solnych pod Przemysłem w Galicyi założył fabrykę spirytusu z trocin bukowych. Dzierżawcą tej gorzelni jest p. Engelhofen, fabrykant wiedeński. Próby robione w r. 1855 w małym rozmiarze w Brzesku u hr. Wita Zelińskiego i w Sanockiem u J. Nahojowskiego, jakkolwiek przedsiębrane przez chemika, znanego przedmiotu, dały mało spirytusu posiadającego nadto woń drzew, z których pochodził. Spirytus natomiast robiony teraz w powyższej gorzelni ma być dobry i fabrykacja jego korzystna.

Obrót wełny w Londynie w r. 1883.

Z sprawozdania o handlu wełną w Anglii za rok 1883 przekonywamy się, że ruch przemysłowy wytworu tego był zupełnie prawidłowy tak co do produkcji jak i pokupu. Materiał surowy przerabiano w wielkich ilościach; a przędza i wyroby t. zw. miękkie znacząco cieszyły się zbytem. Okazuje się, że przemysł wełniany na zdrowych i mocnych stoi podstawach. Fabryki Bradfordu naprzódno przez dłuższy czas zwalczać usiłowały „modę” wyrabiania miękkich wyrobów, ostatecznie jednakże zgodziły się na ten rodzaj fabrykatu i do pocieszających w tej mierze doprowadziły rezultatów. Zamanifestowała się więc jak najwyraźniej wyższość cienkich wyrobów i nie zdaje się, aby grube wełny swe dawne odzyskały znaczenie, tem więcej, że wyroby cienkie są tanie a trwałe. Angielski przemysł, jakkolwiek nie podźwignął się po owych ciężkich czasach to jednakże dla fabrykantów rok 1883 jest pewnym rodzajem wynagrodzenia za usilną i ciężką pracę. W okolicznościach takich przewidywać możemy, że ceny materiałów surowych będą stałe na głównych rynkach przemysłowych, zwłaszcza, że jak dotąd są one w zgodzie z ogólnym położeniem przemysłu. Terazniejsze ceny cienkich gatunków wełny są mierne, ale nie niskie.

Lepsze gatunki czesanki trzymają się przez cały rok dobrze w cenie, wyjąwszy tylko licytacji wrześniowych, gdzie skutkiem nieprzewidzianego wielkich zapasów spadły, by znów podnieść się w Październiku. Na podniesieniu tem nie zyskały jednak nic lichy i sukiennicze gatunki wełny — one też stanęły w końcu roku niżej, niż stały przy jego początku. Najniższe ceny wszelako płacono za wełny owiec krzyżowanych, ale i te w końcu się podniosły, stoją obecnie wyżej nawet, niż przed rokiem. Ceny najniższe cienkich gatunków są te same, co w roku 1876.

Na innym miejscu starałem się dokładnie rozjaśnić znaleziony wówczas napis; tu tylko pragnę jeszcze zaznaczyć, że pod nim spoczywał wojownik, który w Azji dokazywał cudów waleczności w XVI wieku przed naszą erą, a mianowicie podczas rządów Tutmesa III i Amenophisa II. Na mumii nie zastałem już żadnych drogowych ozdób; prawdopodobnie ktoś, chciwością powodowany, ograbił dostojnego trupa; głowę, znakomicie zabalsamowaną, zabrałem i wręczyłem lipskiemu muzeum anatomicznemu.

Lubo doświadczyliśmy, podczas pobytu naszego w Tebach, rozmaitych przeszkód i przykrości, to jednak trudno mi się było rozstać z moim grobem i z miłymi sąsiadami. Dzieci tych ostatnich, które oddały nam ważne przysługi przy odcyfrowaniu napisu, nadzwyczaj nas polubiły, a w nagrodę nadały mi nazwę Abu-Bolos, co znaczy „ojciec Pawła”; słyszały one bowiem nieraz w rozmowach z przyjacielem moim Sternem, wspomniane przezeń imię, należące do mojego syna, co posłużyło im do obdarzenia mię powyższym przydomkiem.

Zegnając Teby, unosiłem z nich istotnie jedno z najmilszych wspomnień, a chwile, przeżyte w tem dziwnym, grobowym mieszkaniu, pozostawiają na zawsze w umyśle moim trwałe i nigdy niestarte wrażenie.

Następująca tablica wykazuje przeciętną cenę wełny kolonialnej:

Table with columns: Włochy, Belgia, Australia, and various wool grades with prices in pounds and shillings.

WIADOMOŚCI I ROZPORZĄDZENIA RZĄDOWE.

Na zasadzie zawiadomienia departamentu lecarskiego ministerium spraw wewnętrznych z dnia 29 Grudnia 1883 r., Nr. 10484, Rząd gubernialny Piotrkowski podaje do powszechnej wiadomości, że składka za ubezpieczenie bydła od księgosuszu w gub. Piotrkowskiej, na rok 1884, została ustanowiona po jednej kopiejce od każdej sztuki (z wyjątkiem cieląt).

Kronika Łódzka.

Jeszcze z dobroczynności. Z wczorajszego sprawozdania naszego o zebraniu „Towarzystwa wsparcia biednych miasta Łodzi” widzimy, że jakkolwiek dość znacznymi rozporządza już ono dzisiaj funduszami, to jednak nie wystarczają te zasoby na pokrycie wielu jeszcze potrzeb ubogiej warstwy naszego miasta. Uważamy też za stosowne odezwać się do wszystkich zamieszkańców Łodzi, aby wzięli udział w trudach Towarzystwa przyznawali się do pożądanego rozwoju tej pożytecznej instytucji. W szczególności zaś spis członków Komitetów: Głównego i Cyркуlowych, w liczbie których jest zaledwie paru przedstawicieli zawodów wyzwolonych, nasuwa nam uwagę, że zamieszkali tu polacy, zawodom tym poświęcający się, powinni wziąć żywszy udział w sprawach dobroczynności miejskiej.

W końcu prostujemy niektóre omyłki drukarskie, jakie się wkraśli do wczorajszej wzmianki. Tak np. nie p. Wenzel, lecz p. Juliusz Heinzel przewodniczący towarzystwu, jak również w miejsce Mateusz, Gutermann i Bute powinno być Matheus, Gatterman i Buhle.

Nieprzejmny wypadek spotkał wczoraj pana N. Wracając wieczorem do domu zaatakowanym został na ulicy Południowej przez dwóch podejrzanych wyglądających włóczęgów, z żądaniem by udzielił im wsparcia. Pan N. ustępując natarczywej prośbie wy dobył portmonetkę, lecz w gniewie oka jeden z owych ichmościów uderzył w twarz pan N. podczas gdy drugi wyrwał woreczek z pieniędzmi, w którym znajdowało się 20 rubli, poczem napastnicy znikli w ciemnościach.

Krające pogłoski o samobójstwie młodej dziewczyny w końcu zeszłego tygodnia w tutejszym lesie miejskim, ostatecznie okazały się prawdziwymi. Jako powód uważać należy zawiadzoną miłość.

Onegdaj byliśmy świadkami oburzającej samowoli jednego z właścicieli domów przy ulicy Cegielińskiej. Rozjątrzony, iż dorożkarz przywiózł do jego domu pijanych żołnierzy, zerwał czapkę automedonowi i pobiegł ze skargą do zarządu policyjnego. Rzecz oczywista, iż władze policyjne pozostawiły bez skutku nieuzasadnioną skargę gwałtownego jegomości.

Gry hazardowe w sferach biedniejszej ludności zaczynają się coraz bardziej rozpowszechniać. Zwolennicy tych gier zbierają się zazwyczaj w restauracjach „minorum gentium” lub szynkowniach i tam tracą tygodniowy zarobek.

Tak zw. sale tańcujące są jednym z ważniejszych czynników, siejących demora-

lizację wśród klasy robotniczej. Tańce i zabawy ciągną się zwykle do 2 godz. w nocy, poczem wracające „damy” są narażane na rozmaite ekscesy ze strony niezawsze rycerskich kawalerów.

Przyjezdni skarżą się bardzo na natarczywość handlarzy, posłańców i dorożkarzy, którzy formalnie oblegają dworzniaków, a złapując każdego przybysza szarpiają go za poły ubrania tak, iż niepodobna prawie precyzyjnie się by dojść do dorożki i ulicy.

Jeden z robotników tutejszej fabryki za samowolne przyswojenie sobie kilka sztuk towaru skazanym został na 7 miesięcy więzienia.

Wywóz towarów dr. żel. fabryczno-łódzka wynosił w miesiącu Styczniu r. b. 190,000 pudów.

Posiedzenie starszych cechu tkackiego ma się odbyć w nadchodzącą niedzielę.

Z kroniki policyjnej. W dniu 29 b. m. przez niewiadomych złoczyńców spełniona została kradzież ze złamaniem zamku, w składzie Ila Zand; zabrano mianowicie 120 szarynow chodnika, oraz przędzą konopianą, w ogólnej wartości rs. 300; przędzą odnaleziono w sąsiednim ogrodzie pod kamieniami; sprawców kradzieży policja poszukuje.

W dniu 30 b. m. zatrzymano jedną osobę bez legitymacji, którą odesłano do miejsca zamieszkania.

KRONIKA krajowa i zagraniczna.

W ministerium oświaty agituje się znowu, jak donosi „Warsz. Dniew”, projekt specjalnej rewizji biblioteki publicznej i muzeum w Wilnie; podobno w tym celu ma być wysłany do Wilna dyrektor cesarskiej biblioteki publicznej Byczkow.

Według doniesienia „St. Peters. Wied.” przedstawiono wyższej władzy projekt ustanowienia odpowiedzialności majątkowej i osobistej wszystkich członków rady zarządzającej instytucji kredytowych.

Dzienniki petersburskie donoszą, iż wszystkie projekty oddzielnie opracowane w przedmiocie przepisów o odpowiedzialności za pogwałcenie rozmaitych ustaw, jak np. fabrycznej i innych, nie mają znaczenia ostatecznego, lecz razem wzięte roztrząsane będą przez komisję, utworzoną do redakcji nowego kodeksu karnego.

Ministerium komunikacji opracowało następujące przepisy o odpowiedzialności kolei za całość transportów: 1) kolej odpowiada za stratę lub zepsucie się transportu, jeżeli nie dowiedzie, iż strata powstała z winy osoby, mającej prawo rozporządzać transportem lub skutkiem wykonania rozkazu tej osoby i nie odpowiada też, jeżeli strata powstała skutkiem złego zapakowania lub też jeżeli towar zepsuł się sam przez się; 2) towar niewydany przez stację przeznaczenia właściwemu odbiorcy w ciągu dni 30-tu od dnia przybycia towaru uważa się za stracony i kolej obowiązana jest wypłacić kosztą straty; 3) po przyjęciu towaru odbiorca nie może już występować z pretensją do kolei; z wyjątkiem tylko wypadków, gdy uszkodzenia nie mogły być dostrzeżone przy przyjmowaniu towaru. W takim wypadku odbiorca powinien wystąpić z żądaniem najdalej w ciągu dni trzech od daty odbioru transportu, oraz powinien wykazać, iż uszkodzenie nastąpiło w czasie przewozu.

St. Pet. Wied. donoszą, iż w wyższych sferach administracyjnych powstał projekt utworzenia na wiosnę specjalnej komisji złożonej z osób klasy przemysłowo-handlowej, dla rewizji taryfy celnej; zadaniem komisji będzie głównie uproszczenie formalności i uciążliwych przepisów oraz wzmożenie kontroli.

Rada państwa roztrząsa wniosek w przedmiocie utworzenia specjalnego komitetu technicznego w departamencie podatków niestałych, oraz ściśle z tym wnioskiem związany projekt skasowania istniejącej w ministerium skarbu ekspedycji, utworzonej do sprawdzania instrumentów gorzelanych.

Od banku państwa. Termin 2-iej raty w stosunku 15%, od świadectw tymczasowych 6-cio procentowej renty złotej, opłaconych pierwszym 10-cio procentowym wnioskiem, nastąpił dnia 28 Stycznia. Przyjmowanie powyższych opłat rozpocznie się w banku państwa z dniem 28 Stycznia od 9 10 do 3, a następnie odbywać się będzie codziennie w tychże godzinach do 13 lutego włącznie. Po dniu 28 stycznia doliczać się będzie za przetrzymanie terminu 6%.

Departament celny oblicza swoje dochody z ceł w roku 1883 w ogólnej sumie rs. 94,489,344 t. j. o 3,283,764 rs. więcej niż w r. 1882.

Austryackie ministerium oświaty ustanowiło 6 stypendiów dla wychowawców rodem z Galicyi, którzy kształcą się w szkołach rzemieślniczych przemysłowych w kraju i w stolicy.

Z dniem dzisiejszym utracą moc obowiązującą taryfy wyjątkowe dla przewozu węgla kamiennego i miału węglowego z ko-

Wracałem właśnie z bezowocnego polowania na szakale. Wierny mój Hasan wybiegł naprzeciwko mnie i z radością tamującą mu wymowę oznajmił, że odszukał nowy, nieznan dotąd grobowiec, Zawiedziony tylokrotnie w błogich oczekiwaniach, nie wierzyłem zapewnieniom sługi i odłożyłem do dnia jutrzejszego wszelkie poszukiwania. Na drugi też dopiero dzień postanowiłem zwiedzić wskazane przez Hasana miejsce, nie licząc jednak wiele na owoce tej wycieczki. Znalazłszy się wśród pyłu i gruzów, rozpocząłem przy świetle pochodni badanie ścian, na których zastanowił mnie niebieska farba skreślony napis, a im więcej się weń czytywałem, tem bardziej rosła moja ciekawość i radość. Trud opłacił się sowiec; był to bowiem jeden z najciekawszych napisów, jakie w ogóle widzieć mi się zdarzyło. Radość moja okazała się też korzystną i dla moich domowników: Hasana obdarzyłem „tarbuszem”, a dla innych kazalem upiec skopu, którym cała służba się delaktowała i po którym też w gniewie oka nie zostało ani śladu. Dopiero później podszepnął mi Ali, że on to wskazał Hasanowi ów grobowiec—sam nie mogąc tego uczynić, z obawy narażenia się młodszym mieszkańcom Teb, którzy tam znajdowali schronienie w czasie poboru do wojska. W ten sposób odpłacił mi Ali wypełnienie chrześcijańskiego obowiązku, podczas choroby jego żony.

Dr. Ksawery Jasiński w celach naukowych wyjechał za granicę. 16-3-4

AKUSZERKA R. WELLER

która praktykowała pod dozorem znanych profesorów-akuszerów, pojmująca dobrze swoją sztukę, poleca swoje usługi brzemien- nym i chorym kobietom. Mieszkanie uli- cą Piotrkowska, dom Wielmożnego Bech- tolda prawa oficyna na 1-em piętrze. Biednych bezpłatnie. 1-7-8

Z powodu zaprowadzonych zmian w fa- brykacji, są do sprzedania

2 „Calandery“

z których jeden o trzech, drugi o sześciu walcach. Pragnący nabyć takowe, raczą zostawić adres swój w ekspedycji „Dziennika Łódz- kiego.“ 24-1-6

Dr. Ksawery Jasiński w celach naukowych wyjechał za granicę. 16-2-4

Niemiec wykształcony

który ukończył wyższe szkoły w Wrocła- wiu poszukuje dla siebie odpowiedniego zajęcia. Adres: Prusy, W. Ks. Poznańskie, P. Donat, w Pleszewie (Pleschen). 25-2-3

KAPELUSZE SKŁADANE

CHAPEAUX MÉCANIQUES

przyjmuje do naprawy magazyn

Fryderyka Weigt

ulica Piotrkowska Nr 275 3-6-5

Zawiadamiam W-ych Panów obywateli m. Łodzi i okolicy łaskawych na mój skład, iż wszelkie obstalunki przyjmują się

W SKŁADZIE WĘGLI

przy kolei Nr. 16 obok placu Hochedlingera,

oraz polecam węgiel krajowy i zagraniczny, wapno rudnickie i sulejowskie, cement, szyny żelazne i narzędzia rolnicze. Wapno zawsze jest na składzie w bryłach na placu Nr. 6, lasowane zaś, odleżałe sprzedaje na kubiki.

Z uszanowaniem

L. Podczaski

32-12-8

TEATR POLSKI

we Wtorek dnia 5 Lutego 1884

po raz pierwszy

NIWINIĄTKO Z BELLEVILLE

Operetka komiczna w 3 aktach p. Zella i R. Gené'e. Muzyka Ka- rola Millöckera (Kompozytora Studenta Żebra), przekład Aure- lego Urbanskiego. Grana z ogromnem powodzeniem „w Friedrich Wilhem Stadt-Theater“ w Berlinie.

w 1-ym akcie pochód straży ochotniczej (z muzyką wojskową), w 3-im akcie taniec charakterystyczny bretański i Kadryl ko- miczny odtäniony przez 8 par. 53-1-0

Kwiaty, koronkowe szaliki i fichus.

SKŁAD

PEŁTNA, HAFTÓW I BIELIZNY

Nikomeda Trembeckiego

ŁÓDŹ ulica Piotrkowska 784

poleca na sezon obecny

Koszule męskie pięknie uprane najlepszego niezaprzczenie fasonu

bez kołni. i mankiet: za tuz. 18,00 24,00 36,00 Rsr.

z kołni. i mankiet. „ „ 33,00 48,00 54,00 „

NOWOŚCI

w krawatach męskich i damskich, spinkach do mankietów i gorsów, spilkach do krawatów, kołnierzach, mankietach damskich i męskich, żabotach i kryzach, chustkach na szyję i do nosa.

Skarpetki baweł, fil d'ecots, jedwabne. Pończochy balowe od 3,50 rub. za tuz. 19-5-0

Chustki frakowe Pugilaresiki perfumowane

Niezależnie od egzystującej od lat dawnych w Nadreńskim mieście Barmen fabryki pod firmą W-m Höltring & Co. założyłem w Łodzi fabrykę pod Firmą

WILHELM HÖLTRING Junior

gdzie wyrabiać będą: Gumę do obuwia, szelki, podwiązki i wszelkie tym podobne artykuły gumowe.

Główną i wyłączną sprzedaż powyższych wyrobów na Królestwo Polskie powierz- yłem domowi handlowemu

Henryk Feigenblatt

w Warszawie przy ulicy Elektoralskiej Nr. 6.

Zapewniam że staraniem mojem będzie zdobyć sobie w kraju tutejszym taką renomę, jaką od lat wielu cieszy się wyż wspomniana fabryka w Barmen, pozostaję z uszanowaniem

Wilhelm Höltring Junior

Łódź 13 Stycznia 1884 r.

W powołaniu się na powyższe ogłoszenie, mam honor polecić się niniej szanownym p.p. odbiorcom tak co do obstaunków na późniejsze dostawy jak również i co do zakupu gotowych wyrobów, ku czemu utrzymywać będę przy moim kantorze stały skład wszelkich wyrobów powyższej fabryki. z uszanowaniem

Henryk Feigenblatt

Elektoralska 6.

EKSPEDYENT

władający polskim i niemieckim językiem, poszukuje miejsca magazyniera, eksped- yenta i t. p. Łaskawe oferty pod lit. A. C. uprasza nadsyłać do kantoru dru- karni W-go Krukowskiego.

ZDATNE PRASOWACZKI

do nowej bielizny dla magazynów znajdują- natychmiast trwałe zatrudnienie. Bliższa wiadomość w kantorze Pralni Amerykań- skiej Wiktorja ul. Zachodnia 55, 1-sze piętro. -1-

NOWA PRALNIA TEOFILI

Przyjmuje wszelką bieliznę i na sposób Warszawski wykonywa takową z gładem w jak najkrótszym czasie, po cenach bar- dzo przystępnych; ulica Zachodnia dom przechodni p. Engel. 12-3-3

Pokój umebłowany

na 1-em piętrze z wspólnem wejściem, opałem, śniadaniem i kolacją, jest do na- jęcia dla dwóch przywoitych panien. Bliższa wiadomość ulica Zachodnia Nr. 55, w Pralni amerykańskiej Wiktorja. -6-12

Jest do sprzedania lub wydzierżawienia na lat 12

MAJATEK

mający 1000 morgów pięknej ziemi ornej i łąk a 500 morgów lasu i zagajników; budynki po większej części murowane, dom miesz- kalny obszerny, ogród z oranżeryą, inwen- tarz żywy i martwy zupełny. Bez faktorów. Wiadomość bliższa w Woli Krokockiej pod Szadkiem, cena 3500 rs. za włokę. Tamże do sprzedania 100 lub 200 dębów bardzo ładnych po rs. 12 sztuka, oraz 40 morgów zaległych poręb. 14-2-3

GIEŁDA WARSZAWSKA d. 30 Stycznia.

Table with columns: W eksle, ZA, Dyskonto, Z końcem giełdy, Dopełnione transakcje. Rows include Berlin, Inne niem. miasta bank, Londyn, Paryż, Wiedeń, Petersburg.

Table with columns: Papiery państw., Akcje, Stopa proc., Dopełnio- ne tranz., Z końc. giełdy. Rows include Obligacje Skar. Kr. Pols. duże, Dowody Kom. Cen. Likw., Listy Likw. Kr. Pols. duże, oRs. Poż. Ws. I em. 1000 r., etc.

KANTOR

PRALNI AMERYKAŃSKIEJ WIKTORJA

ul: Zachodnia 55 w domu Dr. Goltza

przyjmuje do prania i pra- sowania wszelkiego rodzaju bieliznę przyrzekając staranne wykonanie.

H. KIERSKI.

NAUCZYCIELKA

z wyższym patentem, udziela lekcy: mu- zyki, języka francuzkiego i przedmiotów klasycznych. O warunkach dowiedzieć się można codziennie w mieszkaniu W-jej Grabowskiej, ulica róg Wschodniej i Ka- miennej Dom Finstra, Nr. mieszkania 11. 23-2-3

Mam honor zawiadomić Szanowną Publicz- ność miasta Łodzi, iż z dniem (5) 17 Stycznia r. b. otwieram

GABINET DENTYSTYCZNY

przy ulicy Piotrkowskiej, w domu W-go Müllera vis-a-vis cukierni W-go Wüstehubego. Przyjmuję od 10-jej rano do 6-jej wieczór. Biednym udziela się porady bezpłatnie.

Dentysta A. Iwanoff

OLIMPIA DĘBICKA

przybyła z WARSZAWY

otworzyła pracownię Sukien damskich

i ubiorów dziecięcych, które wykonywa po bardzo umiarkowanych cenach.

Wykonanie punktualne i podług najwziewszej mody

Ulica Widzewska, dom Aia Nr. 1440, 1 piętro od frontu.